

Obnova ekologických funkcí ekosystémů po těžbě nerostů

J. Frouz

Ústav pro životní prostředí PřFUK, Praha

Ústav půdní biologie BC AV ČR, České Budějovice,

Počet druhů vybraných skupin a druhů chráněných
zákonnou úpravou v krajině - předpolí
a na výsypkách, stav k roku 1996.

skupina / počet druhů	předpolí	výsypky
vyšší rostliny	332	302
zooplankton	98	70
chrostíci	40	18
motýli	257	165
kriticky ohrožené druhy ¹	7	6
silně ohrožené druhy ¹	19	15
ohrožené druhy ¹	23	18

¹ - podle vyhlášky MŽP ČR 395/92 Sb.

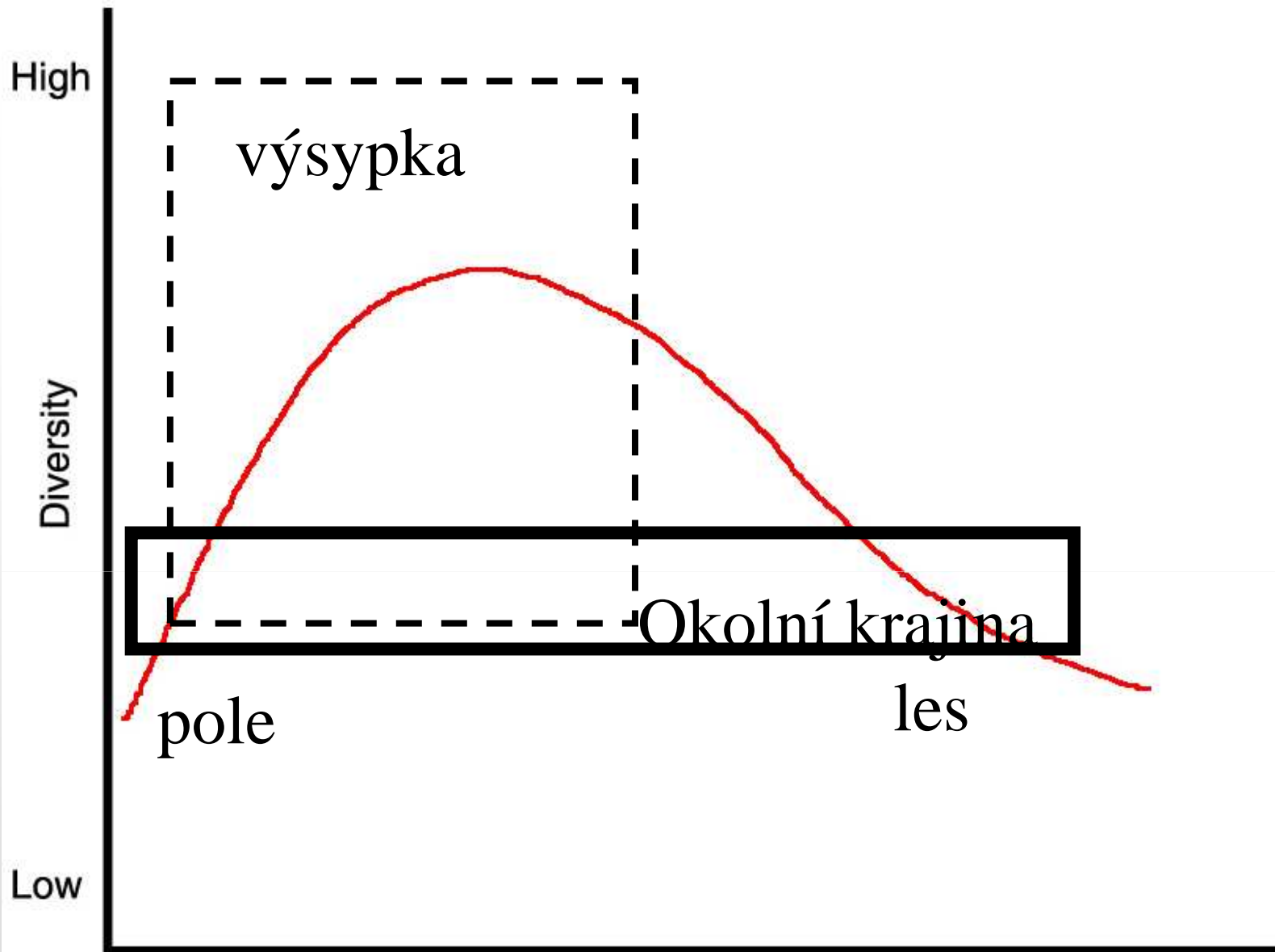

Změny početnosti bezobratlých po odvodnění rašelinných luk u Senotína

	původní	odvodněná
Coleoptera	106	56
Diptera	69	32
Arachnida	69	37
Bezobratlý celkem	265	135

High	→	Frequency of disturbance	→	Low
High	→	Frequency of population reduction	→	Low
Short	→	Time after disturbance	→	Long
Large	→	Size of disturbance	→	Small

Reclaimed sites (alder plantations) heaped 14, 23 and 42 years ago

Location of study area and pictures of spontaneously developing sites (age of 11, 15 and 41 years).

Autor	Lokalita	Půda	skupina	Varianta	Hodnota
Holec a Frouz, 2004	CZ - Sokolov	jílovec	mravenci	nerekultivovaný otevřená plocha	13
				rekultivovaný otevřená plocha	10
				nerekultivovaný -křoviny, les -	9
				rekultivovaný křoviny, les -	6
Skousen et al., 2006	US - Zapota	pískovec	dřeviny	nerekultivovaný	13
				rekultivovaný -	6-8
	US - Amherst	pískovce, břidlice	dřeviny	nerekultivovaný	12
				rekultivovaný	9
Lukešová, 2001	Cz - Sokolov	jílovec	řasy	nerekultivovaný	45
				rekultivovaný	22
	G - Cottbus	písčitolini té	řasy	nerekultivovaný	26
				rekultivovaný	22

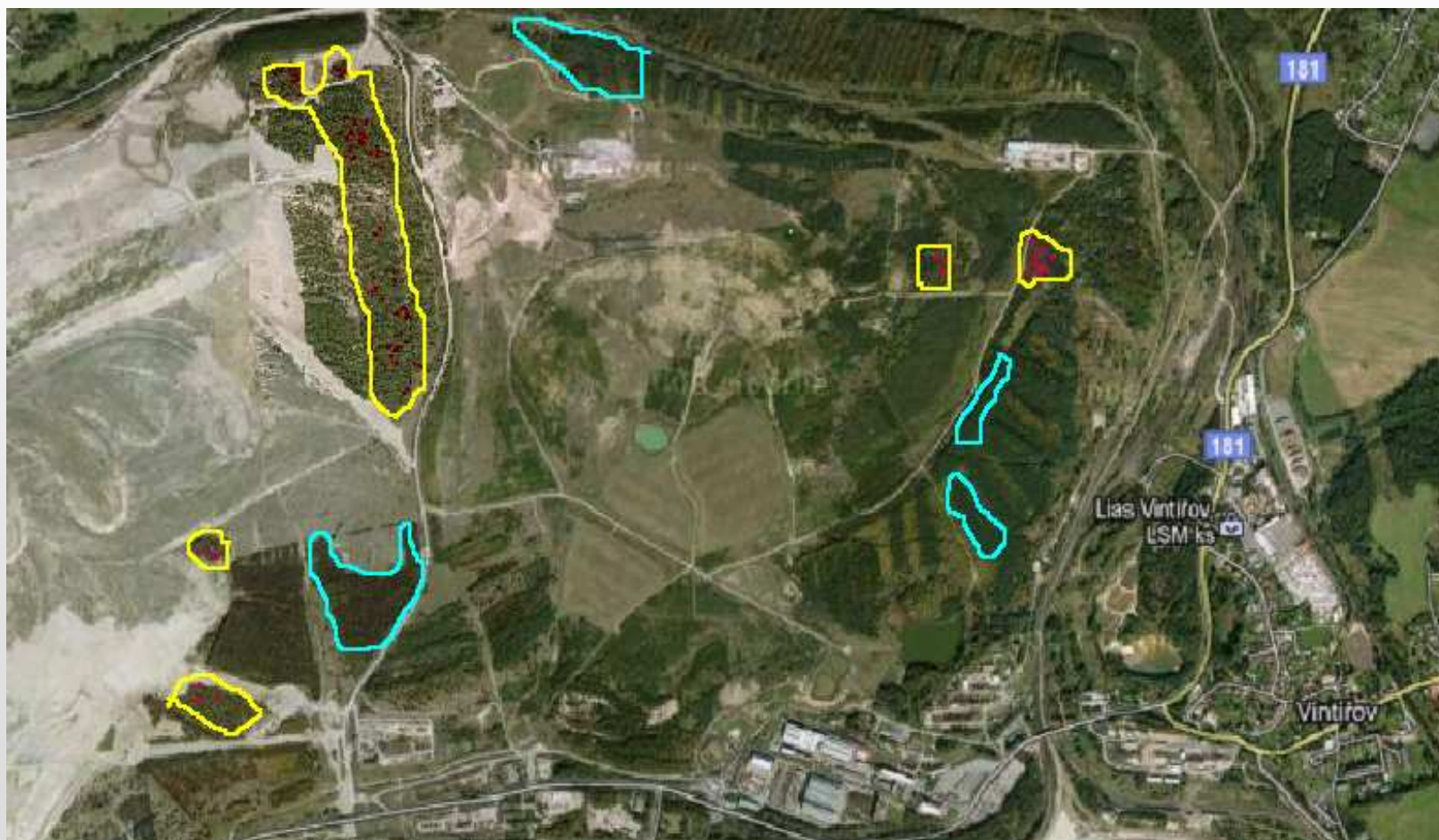
Table 1

Summary of observed understory properties in seven types of forest stands. Values are means ($\pm$ standard deviation) of both years (2005 and 2006). Differences were tested by one-way ANOVA. The p -value displayed was corrected by the Bonferroni correction (i.e., multiplied by the number of properties in the table; n.s. indicates highly insignificant p -values). Significant differences ($p < 0.05$) among forest types were tested by the Fisher LSD test and are indicated by different letters in a row.

Property	Understory properties of seven types of forest stands ^a							p
	A	L	Pc	Pn	Q	T	U	
Species number	10 $\pm$ 1.1a	16.5 $\pm$ 3.5b	14.2 $\pm$ 1.7ab	10.1 $\pm$ 1.5a	18.9 $\pm$ 2.1b	13.1 $\pm$ 2.0ab	16.6 $\pm$ 7.3b	0.042
Understory biomass [g m ⁻²]	92 $\pm$ 57	22 $\pm$ 2	25 $\pm$ 42	56 $\pm$ 33	26 $\pm$ 17	13 $\pm$ 10	28 $\pm$ 18	0.143
Total understory cover [%]	100 $\pm$ 0	43 $\pm$ 34	31 $\pm$ 31	51 $\pm$ 35	51 $\pm$ 3	16 $\pm$ 18	33 $\pm$ 26	0.200
Cover of grassland species [%]	1.7 $\pm$ 0.3	34.6 $\pm$ 34.3	6.6 $\pm$ 3.9	3.7 $\pm$ 3.2	26.0 $\pm$ 4.3	5.2 $\pm$ 5.6	26.9 $\pm$ 33.2	0.111
Cover of woodland species [%]	0.2 $\pm$ 0.2	1.9 $\pm$ 1.4	5.2 $\pm$ 8.8	0.1 $\pm$ 0.1	1.8 $\pm$ 2.1	1.1 $\pm$ 0.4	2.7 $\pm$ 3.4	0.630
Cover of ruderal species [%]	18.0 $\pm$ 31.8	7.0 $\pm$ 10.7	2.2 $\pm$ 0.9	2.3 $\pm$ 0.9	5.1 $\pm$ 3.0	0.9 $\pm$ 0.4	3.6 $\pm$ 1.7	n.s.

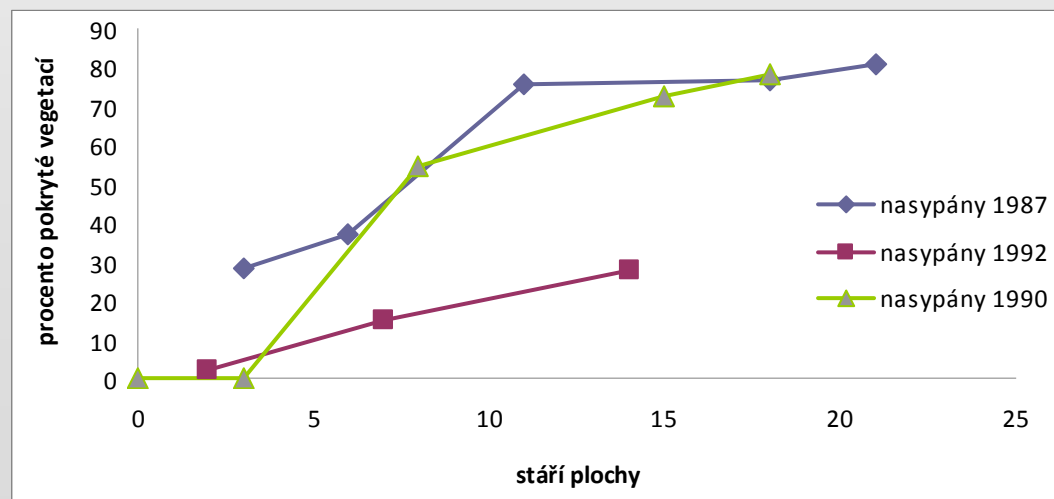
^a Abbreviations of forest types: A, *Alnus*; L, *Larix*; Pc, *Piceas*; Pn, *Pinus*; Q, *Quercus*; T, *Tilia*; U, unreclaimed.

Výskyt buků (červené tečky) v rekultivovaných olšínách (modře) a ve spontánní sukcesi (žlutě)

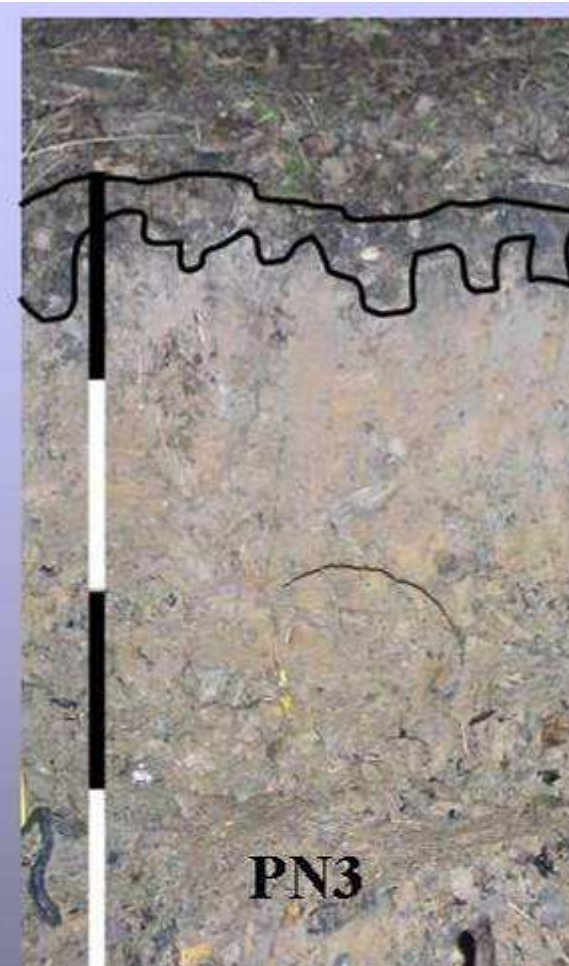
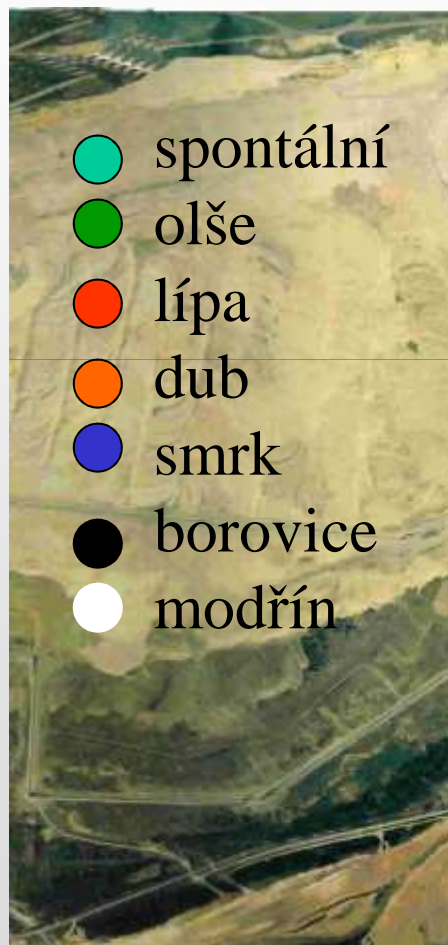

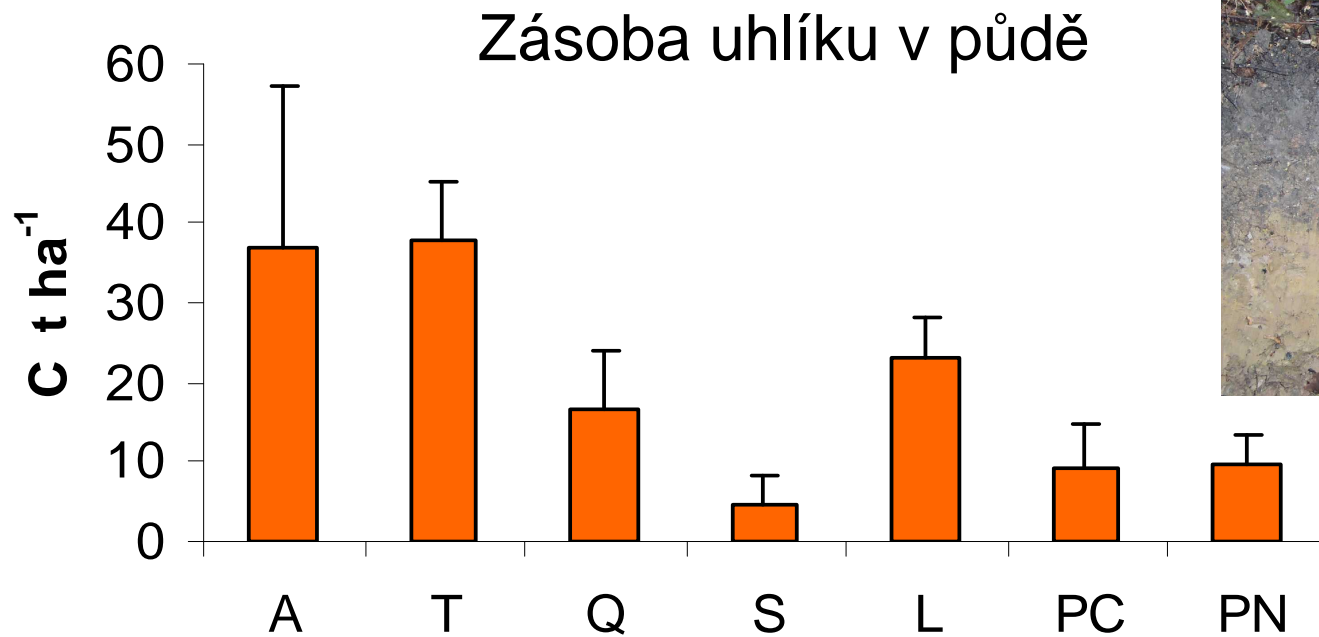
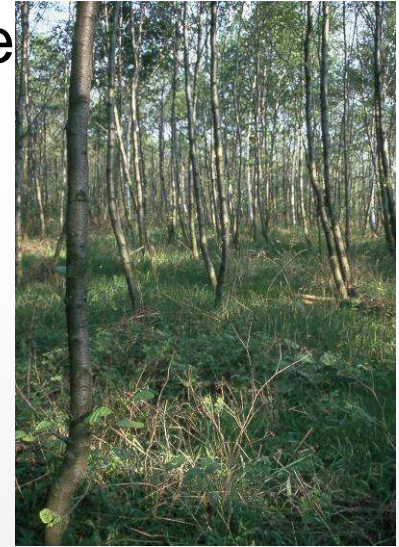
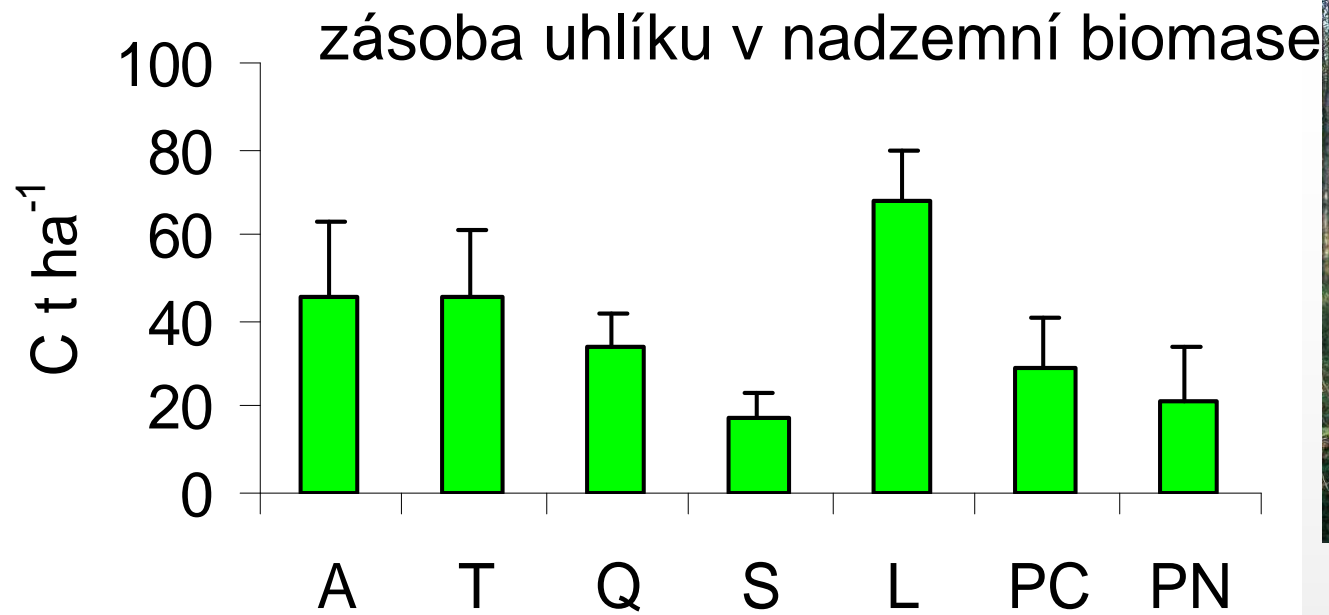

Velká porkrušnohorská výsypka, plochy dosypané roku 1987 (žlutě), 1990 (zeleně), 1992 (modře)

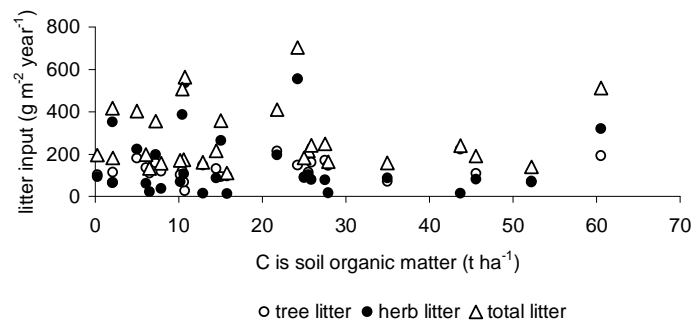
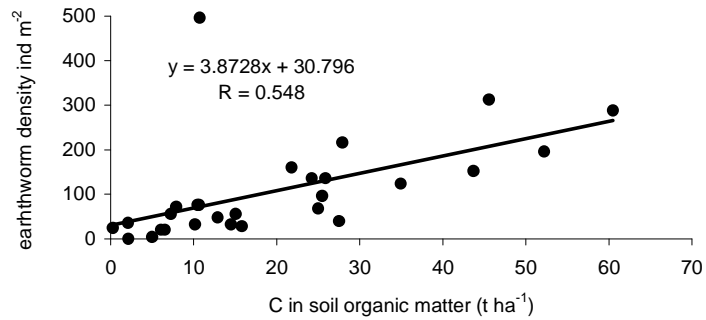
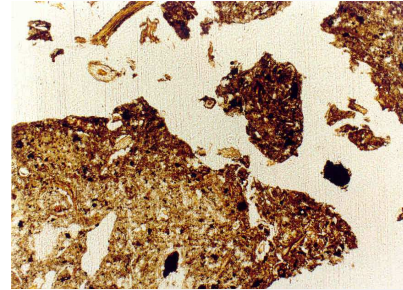
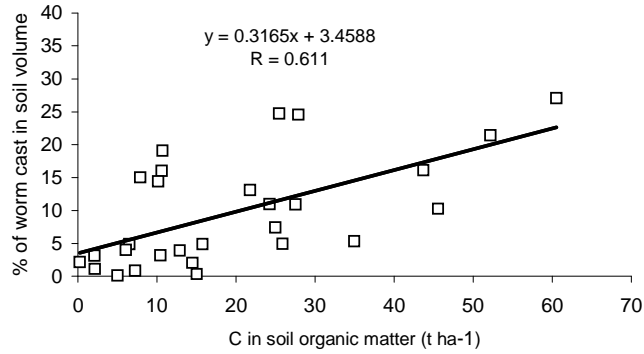
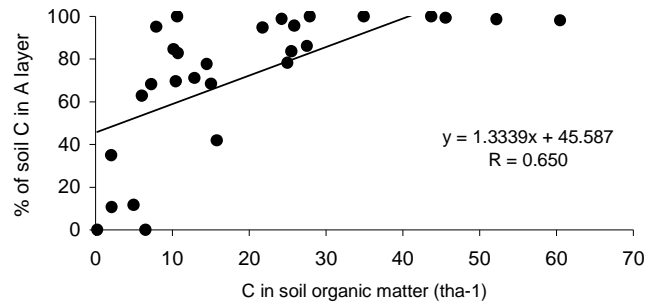

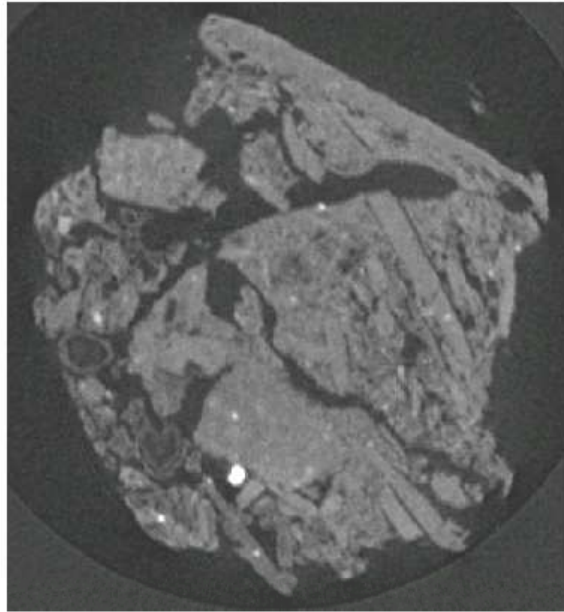
Porovnání vývoje půd pod různými druhy dřevin.

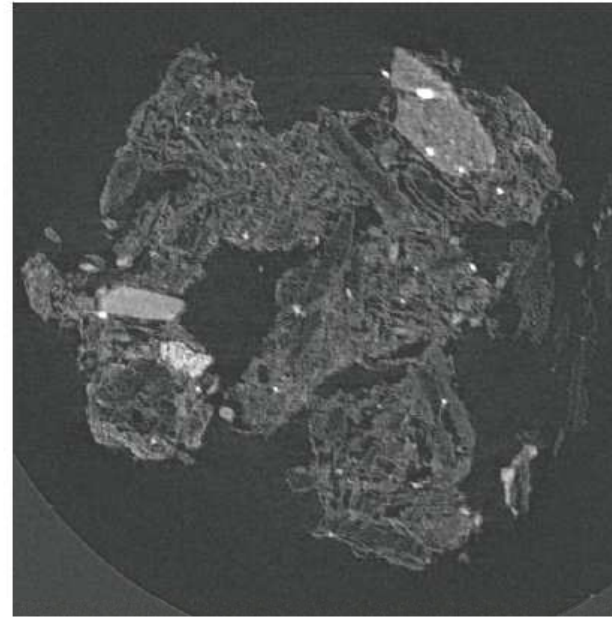

22-32
year
old sites

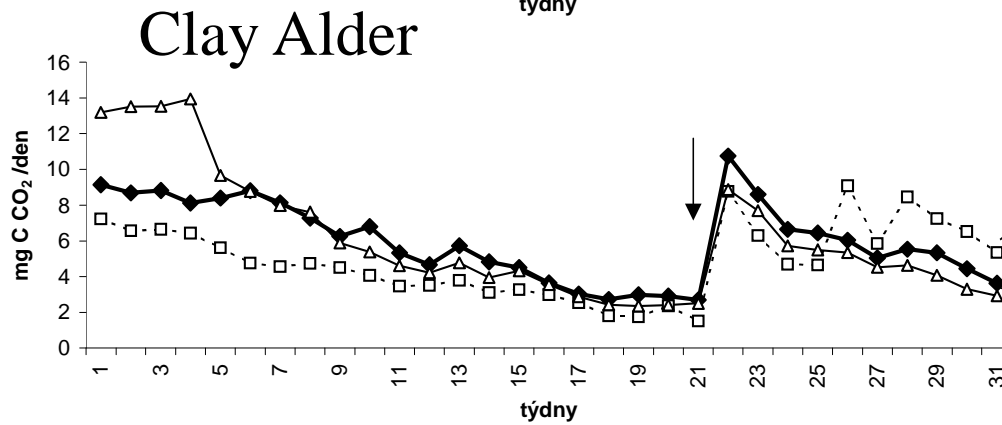
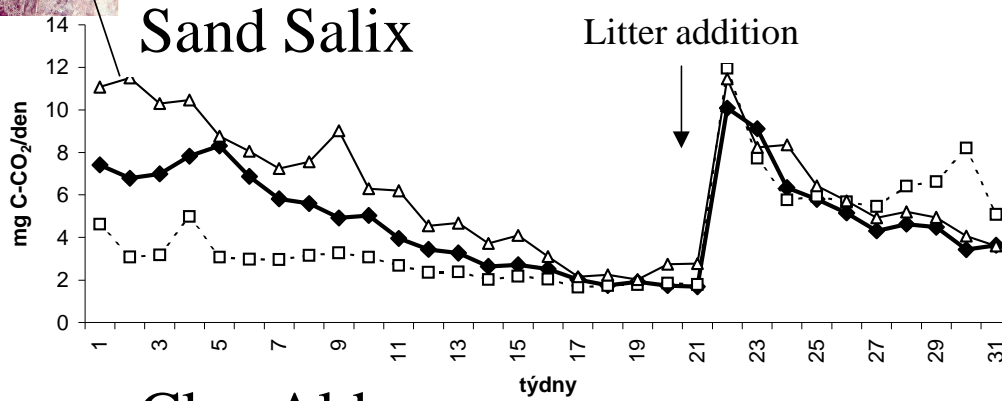

Other aggregates

Earthworm created aggregates

	prismatic	spherical
Light POM	0.34 ± 0.21	0.84 ± 0.55
Bounded light POM	$0.18 \pm 0.12^*$	$1.34 \pm 0.43^*$

litter grounded

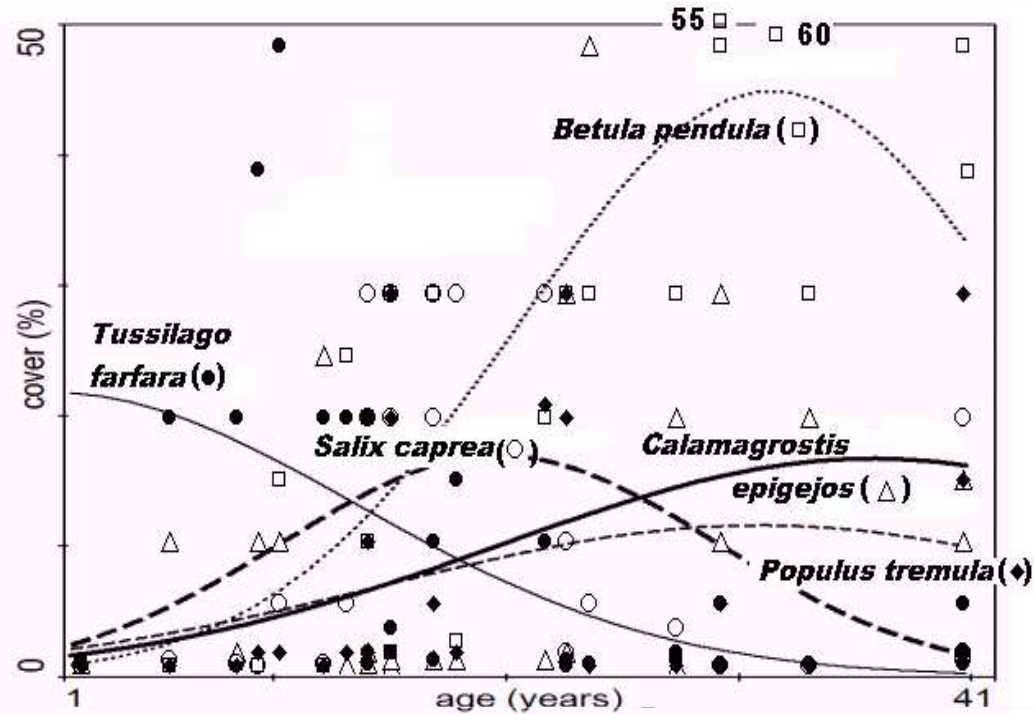
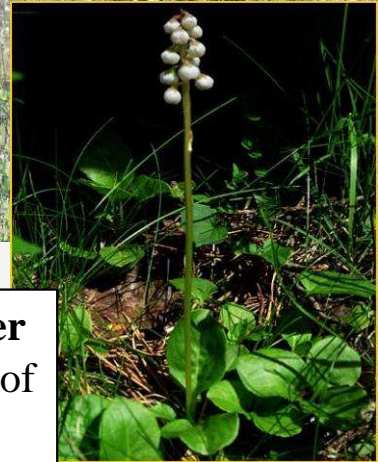
intact litter

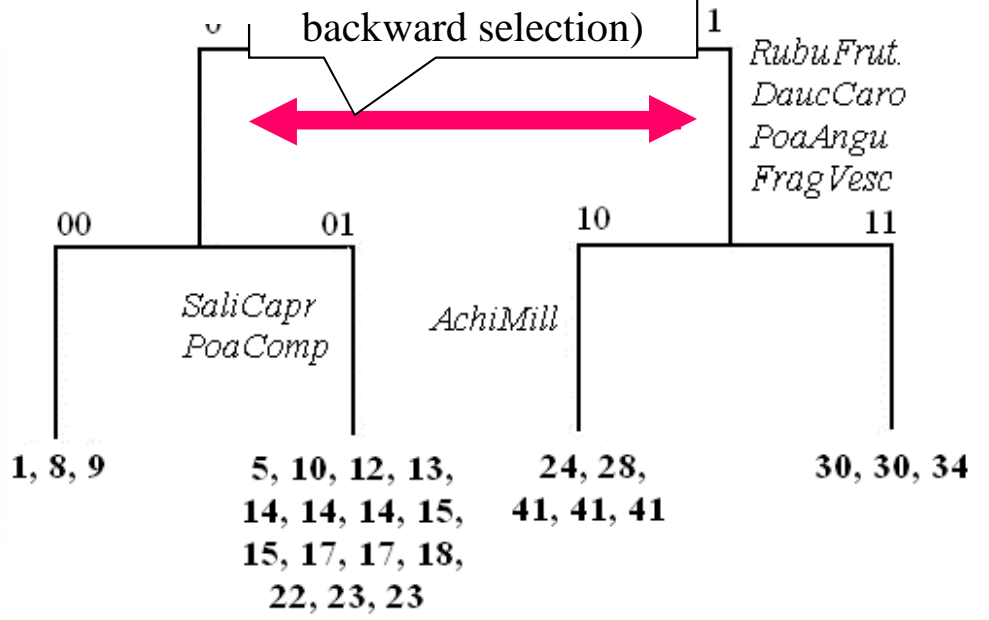
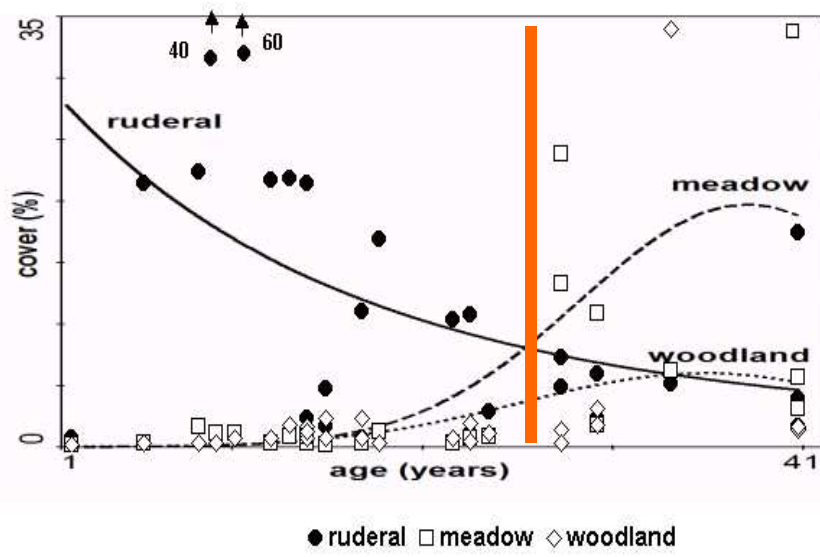

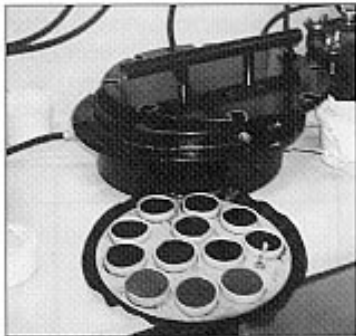
Plant community changes

presence humus layer
 s strongest predictor of
 these groups
 (discriminant analysis,
 backward selection)

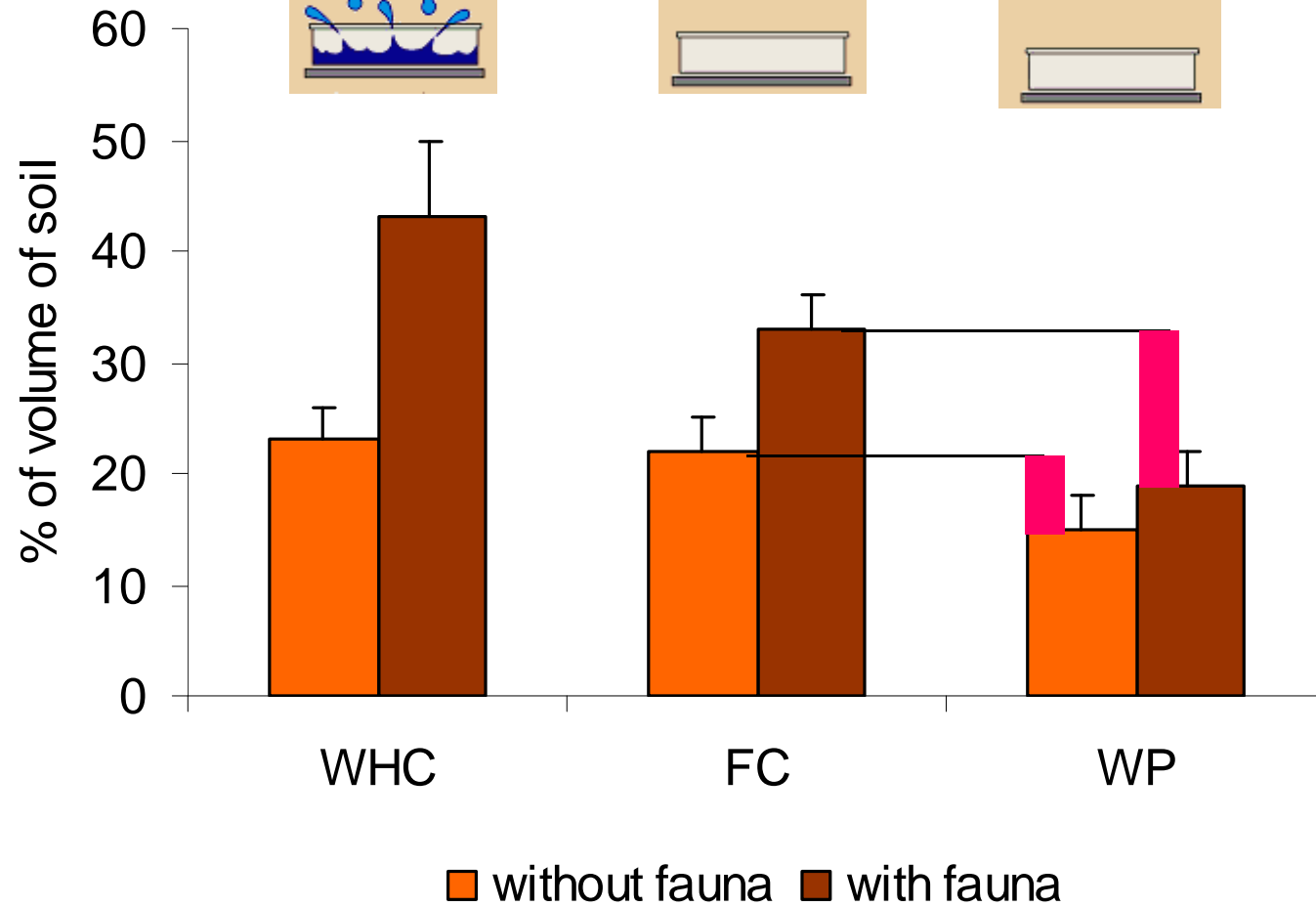
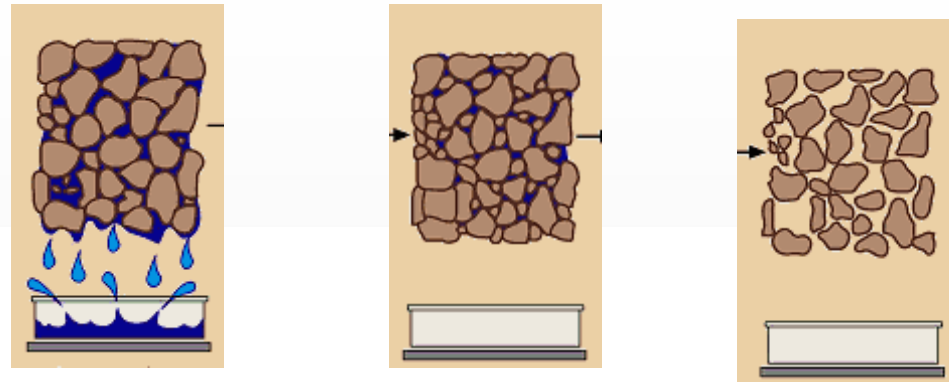
Effect of SOM accumulation on soil water budget

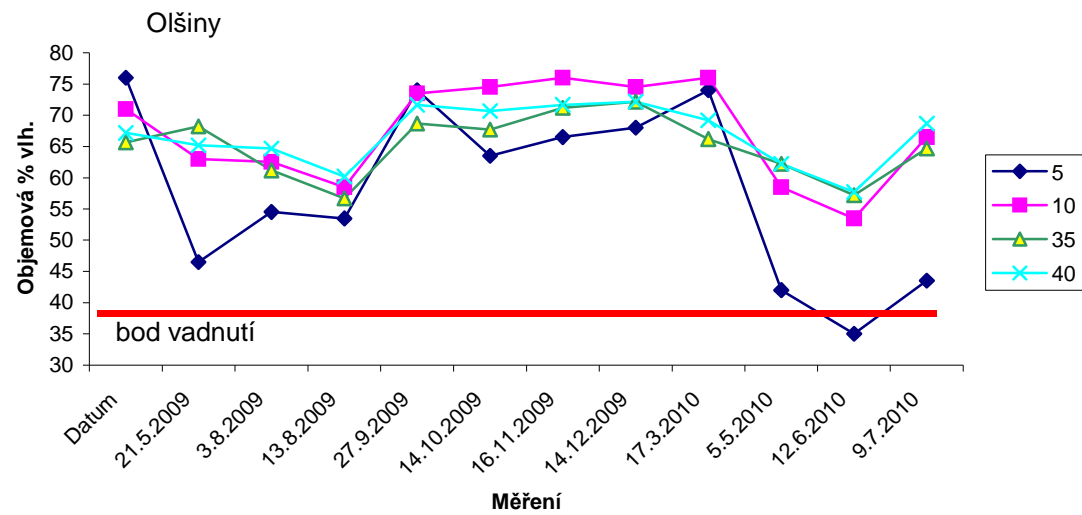

15 Bar laboratory apparatus

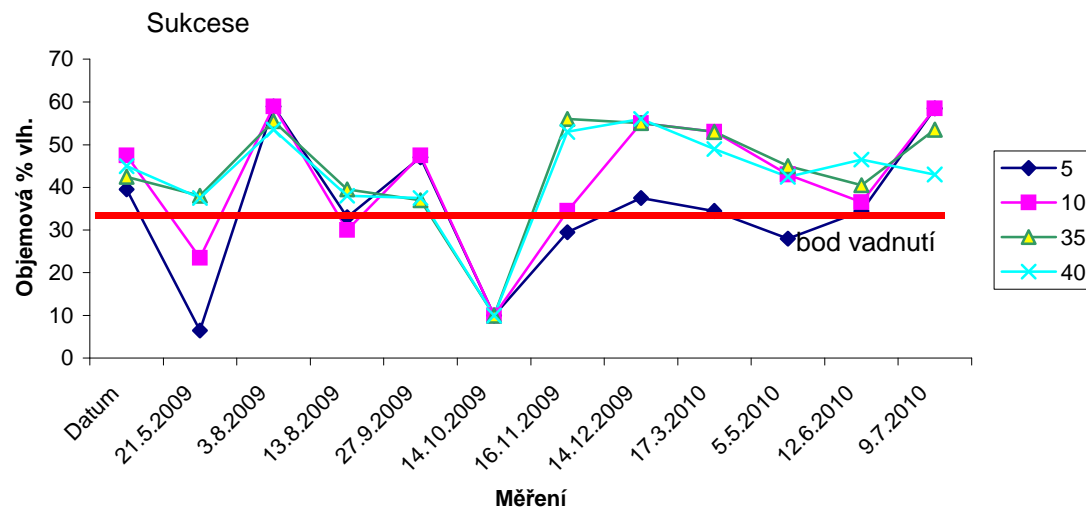
1/3 (.333) Bar laboratory apparatus

olšiny
žížaly

sukcese
bez žížal

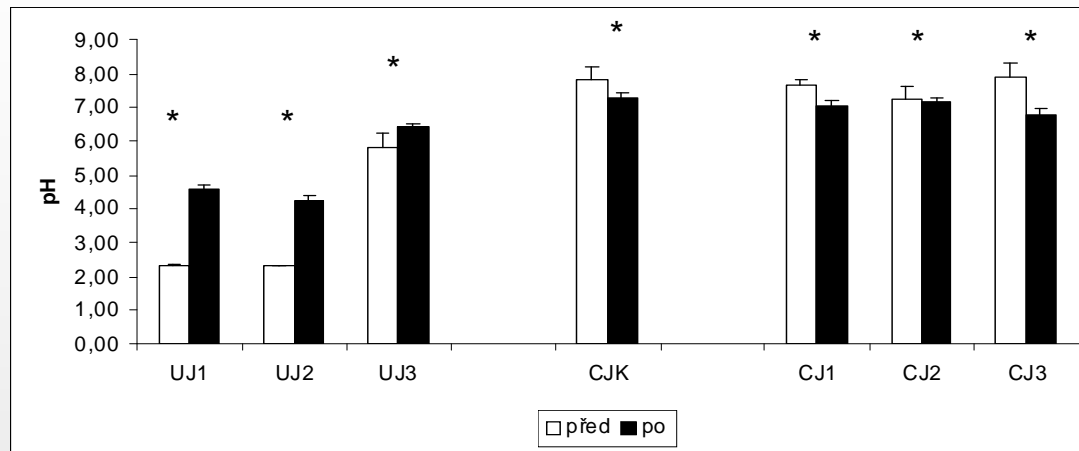

C org. v půdě na rekultivovaných/nerekultivovaných plochách

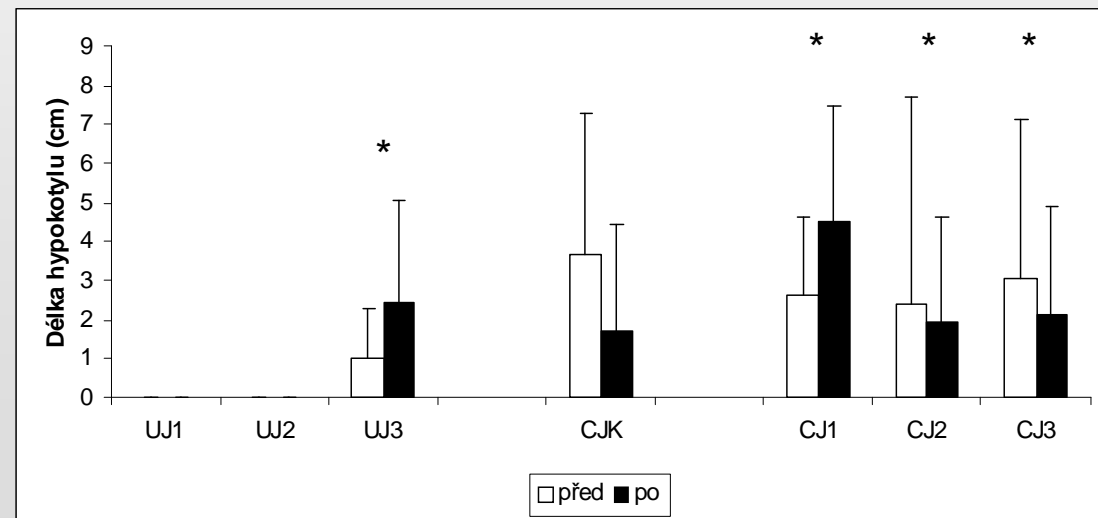
Autor	Lokalita	Půda	Parametr	Varianta	Hodnota
Frouz et al., 2009	ČR - Sokolovsko	jílovce	org.C v půdě	nerekultivováno	21,8 ± 7,3%
				rekultivováno	98,1 ± 21,5%
Železnik a Skousen, 1996	US - Gorgetown	jílovce	org.C v půdě	nerekultivováno	1,9%
				rekultivováno	2,8%
Wick, 2007	US-WY	písčito- hlinitý	org. C v půdě	nerekultivováno	7,89.10 ⁶ g.ha ⁻¹
				rekultivováno	5,77 .10 ⁶ g.ha ⁻¹
				nerekultivováno	14,7.10 ⁶ g.ha ⁻¹
				rekultivováno	7,58.10 ⁶ g.ha ⁻¹
		jílovito- hlinitý	org. C v půdě	rekultivováno	7,58.10 ⁶ g.ha ⁻¹

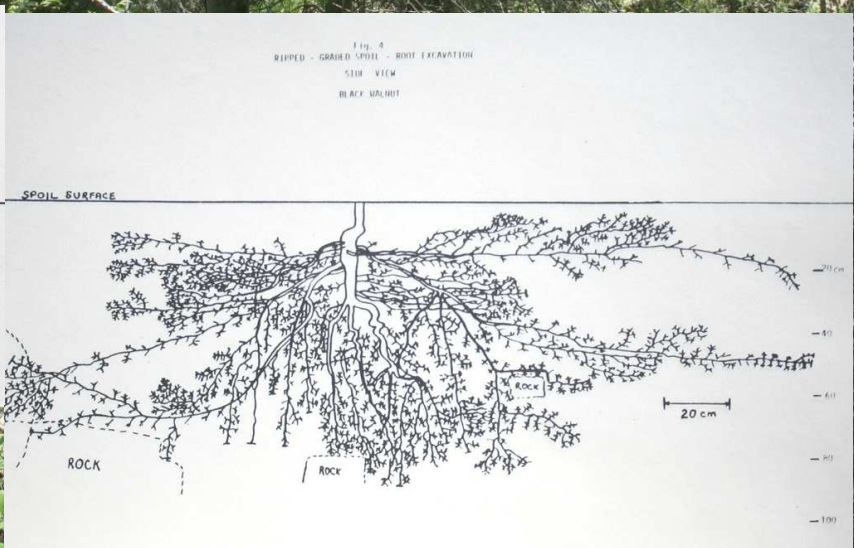
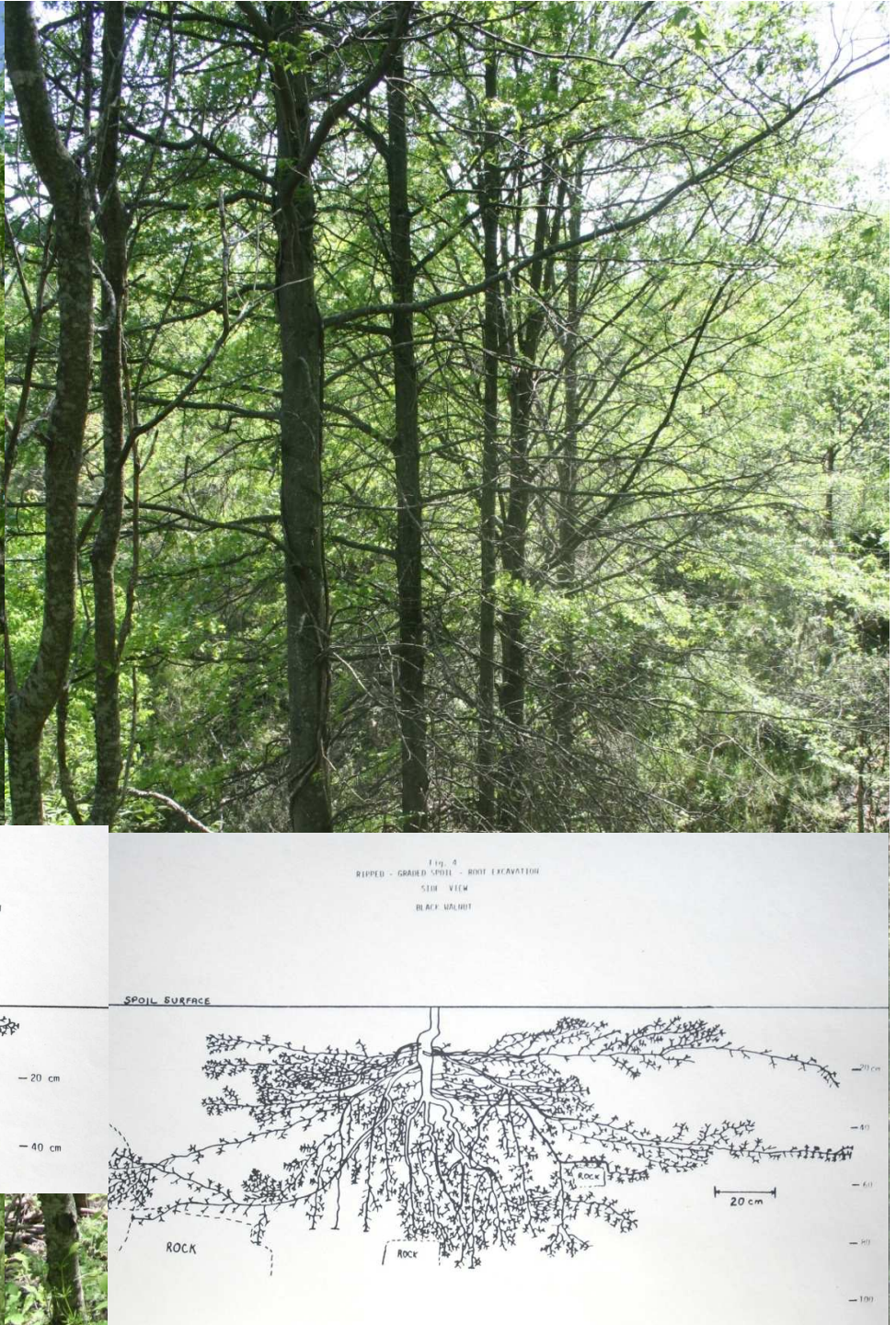
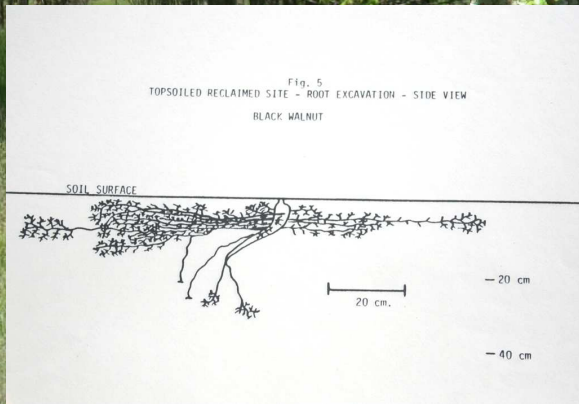

Změny pH a růstu hořčice *Sinapis alba* na uhelných jílech, a cyprisových jílovcích před a po působení zrychleného zvětrávání

Zrychlené zvětrávání
 saturace
 zmrznutí
 tání
 vysychání } 20x

Hodnocení vhodnosti různých lesnických rekultivací a spontánní sukcese podle různých hledisek

	akumulace C v půdě	vývoj organo-minerálního A horizontu	akumulace C v biomase	diversita	vhodnost jako přípravná plodina pro buky
rekultivace opadavé stromy s snadno rozložitelným opadem	excelentní	excelentní	průměrná až excelentní	slabá	slabá
rekultivace opadavé stromy s hůře rozložitelným opadem	průměrná	průměrná	průměrná	průměrná	průměrná
rekultivace jehličnany s obtížně rozložitelným opadem	slabá	slabá	excelentní až průměrná	slabá	slabá
spontánní sukcese	slabá	slabá	slabá	excelentní	excelentní

Děkuji Vám za pozornost

GA ČR 526/01/1055, 526/03/1259 a
526/06/0728

AV ČR S600220501

MŠMT 2B08023

a

Sokolovská Uhelná